

Dzimumu līdztiesības indekss 2017. gadam: ļoti lēns progress

Atjauninātais dzimumu līdztiesības indekss rāda, kāda ir Eiropas pašreizējā situācija. Mēs virzāmies uz priekšu, taču ļoti lēni. ES rādītājs ir tikai par četriem punktiem lielāks nekā pirms 10 gadiem, proti, šobrīd tas ir 66,2 no 100. Vislabākais rādītājs ir Zviedrijai — 82,6 punkti —, turpretī Grieķija ierindojusies pēdējā vietā ar 50 punktiem. Vislielākais uzlabojums novērojams Itālijai, kuras rādītājs ievērojami pieauga par 12,9 punktiem, ierindojot valsti 14. vietā.

“Mēs virzāmies ļoti lēni. Mums vēl tāls ceļš ejams līdz dzimumu līdztiesībai sabiedrībā, un visām Eiropas Savienības valstīm ir nepieciešami uzlabojumi. Dažās jomās atšķirības ir pat lielākas nekā pirms 10 gadiem. Mūsu dzimumu līdztiesības indekss skaidri rāda, vai valdību politikas atbilst īpašajām sieviešu un vīriešu vajadzībām un vai šīs politikas ir efektīvas,” stāstīja Eiropas Dzimumu līdztiesības institūta (*EIGE*) direktore *Virginija Langbakk*.

“Jaunie dzimumu līdztiesības indeksa rezultāti rāda, ka dzimumu nelīdztiesība joprojām saglabājas visās jomās. Tas nozīmē, ka Eiropai ir jārikojas. Šogad es ierosināšu turpmākus pasākumus, lai palīdzētu iespēcināt sievietes un nodrošinātu vienādu darba samaksu par līdzvērtīgu darbu. Līdztiesība nenozīmē padarīt sievietes līdzīgākas vīriešiem, bet gan radīt vidi, kurā abiem dzimumiem ir vienlīdzīgas izvēles iespējas un kurā abi dzimumi pilnībā piedalās sociālajā, darba un ģimenes dzīvē,” teica tieslietu, patērētāju un dzimumu līdztiesības komisāre *Věra Jourová*.

Lielākie dzimumu līdztiesības panākumi ir lēmumu pieņemšanas jomā

Lielākie dzimumu līdztiesības uzlabojumi pēdējos 10 gados ir panākti lēmumu pieņemšanas jomā, jo īpaši privātajā sektorā. Tas liecina, ka politiskais un sabiedrības spiediens var būt iedarbīgs, un tas ienesa nepieciešamās pārmaiņas privāto uzņēmumu valdēs. Lai gan dzimumu līdztiesība lēmumu pieņemšanā pēdējos 10 gados ir pieaugusi par gandrīz 10 punktiem un sasniegusi 48,5 punktus, šai jomai joprojām ir zemākais rādītājs. Tas lielā mērā atspoguļo sieviešu un vīriešu nevienlīdzīgu pārstāvību politikā un norāda uz demokrātijas trūkumu ES pārvaldībā.

Šogad dzimumu līdztiesības indekss rāda jaunu un visaptverošāku pārskatu varas jomā. Papildus politisko un ekonomisko lēmumu pieņemšanas jomai rezultātos arī redzams, kurš dzimums

dominē plašsaziņas līdzekļu, pētniecības un sporta jomā. Plašsaziņas līdzekļu jomā nepārprotami vairāk sieviešu nekā vīriešu studē žurnālistiku (divas trešdaļas absolventu), taču tikai dažas no viņām iekārtojas vadošos amatos. Plašsaziņas līdzekļu jomā lēmumu pieņēmēji galvenokārt ir vīrieši (22 % no sabiedrisko raidorganizāciju valžu priekšsēdētājiem ES ir sievietes). Pētniecības finansējuma jomā pētniecības finansējuma organizāciju vadītāju amatos sieviešu ir mazāk par trešdaļu (27 %). Sporta nozarē situācija ir vēl sliktāka — sporta federācijās ES tikai 14 % vadošo amatu ir sievietes.

Progress apstājies — sievietes joprojām veic lielāko daļu mājas pienākumu

Attiecībā uz laiku, ko sievietes un vīrieši patērē, vērojams regress 12 valstīs. Tikai trešdaļa vīriešu ikdienā gatavo ēst un veic mājas pienākumus salīdzinājumā ar lielāko daļu sieviešu (79%). Vīriešiem arī ir vairāk laika sportam, kultūrai un brīvā laika aktivitātēm. Attiecībā uz rūpēm par ģimenes locekļiem sievietēm migrantēm ir īpaši liels slogs salīdzinājumā ar ES dzimušām sievietēm (attiecīgi 46 % un 38 %).

Aplūko ne tikai dzimumu

Pirmo reizi vēsturē indekss norāda uz atšķirībām starp dažādu grupu sievietēm un vīriešiem. Personas dzīve var pilnībā atšķirties no pārējo cilvēku dzīves atkarībā no personas vecuma, izglītības, dzimšanas valsts, invaliditātes un ģimenes veida. Piemēram, cilvēkiem ar migrantu izcelsmi ir divkārtšs nabadzības risks nekā ES dzimušām sievietēm un vīriešiem. Salīdzinājumā ar jaunām sievietēm jauni vīrieši neizmanto izglītības sniegtās iespējas, savukārt vientuļajām mātēm ir grūtāk saņemt veselības un zobārstniecības pakalpojumus nekā pāriem ar bērniem.

Šodien iznāk dzimumu līdztiesības indekss 2017. gadam! Skatiet rezultātus tiešraidē no Briseles, sākot no plkst. 9.00 pēc Centrāleiropas vasaras laika. Sekojiet mums [FaceBook](#) un [Twitter](#), lai saņemtu tvītus un jaunāko informāciju visu dienu, izmantojot tēmturi #EIGEIndex

Dzimumu līdztiesības indekss ir rīks, ar ko mēra dzimumu līdztiesības progresu ES, un to ir izstrādājis Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts (EIGE). Dzimumu līdztiesības indeksu veido sešas pamatjomas — darbs, nauda, zināšanas, laiks, vara un veselība — un divas papildu jomas — vardarbības pret sievietēm un interseksionālā nelīdztiesība. Tas vērš lielāku uzmanību uz jomām, kurās nepieciešami uzlabojumi, un atbalsta politikas veidotājus efektīvāku dzimumu līdztiesības pasākumu izstrādē.

Lai saņemtu plašāku informāciju, lūdzu, sazinieties ar Živilē Macijauskienē pa e-pastu zivile.macijauskiene@eige.europa.eu vai tālruni +370 5 2157 416

[Lai uzzinātu jūsu valsts rādītājus, skatiet dzimumu līdztiesības indeksu 2017. gadam mūsu tīmekļa vietnē.](#)

[Lejupielādējiet ziņojumu šeit.](#)